

Obsah

Úvod	VII
------------	-----

Oddíl A – Podnik, jeho cíle a funkce

1. Podstata podniku a podnikání	3
1.1 Podnikání a podnik	3
1.2 Nedávná minulost našich podniků	5
1.3 Listopad 1989 a současná situace našich podniků	6
1.4 Právní úprava podnikání	12
1.5 Dodatek: Podnikatel, manažer, vůdčí osobnost	12
Shrnutí	14
Klíčová slova	14
Otázky	14
Literatura	14
2. Okolí podniku	15
2.1 Prvky okolí podniku	16
2.2 Význam státu pro formování okolí podniku	21
2.3 Nutnost poznávání okolí	22
Shrnutí	23
Klíčová slova	23
Otázky	24
Literatura	24
3. Vývoj podnikové ekonomiky	25
3.1 Historický úvod	25
3.2 Zakladatelské osobnosti	26
3.3 Situace na území České republiky	29
Shrnutí	32
Klíčová slova	32
Otázky	33
Literatura	33

4. Efektivnost podniku a její základní kategorie	34
4.1 Výrobní faktory a jejich klasifikace	34
4.2 Kombinace výrobních faktorů	37
4.3 Spotřeba výrobních faktorů – náklady podniku	38
4.3.1 Druhové třídění nákladů	39
4.3.2 Účelové třídění nákladů	40
4.3.3 Náklady podle závislosti na změnách objemu výroby	42
4.3.4 Náklady podle původu spotřebovaných vstupů	44
4.3.5 Náklady podle podnikových funkcí	45
4.3.6 Další kategorie nákladů	45
4.4 Výsledek činnosti podniku – výnosy a zisk	46
4.5 Efektivnost	50
Shrnutí	55
Klíčová slova	55
Otázky	56
Literatura	57
5. Cíle podniku a jeho funkce	58
5.1 Primární cíl podniku – maximalizace zisku a tržní ceny akcií	58
5.2 Primární cíl – maximalizace hodnoty podniku a tzv. shareholder value	61
5.3 Odlišnosti cílů velké společnosti a malého podniku	61
5.4 Primární cíl – maximalizace shareholder value (ukazatele MVA a EVA)	64
5.5 Druhy cílů	67
5.6 Funkce (činnosti) podniku	70
Shrnutí	72
Klíčová slova	73
Otázky	73
Literatura	74
6. Typologie podniků	75
6.1 Podniky podle právní formy	76
6.1.1 Podniky jednotlivce	76
6.1.2 Osobní společnosti	77
6.1.3 Kapitálové společnosti	78
6.1.4 Družstva	81
6.1.5 Evropské společnosti a sdružení	81
6.1.6 Veřejné (státní) podniky, neziskové organizace	82
6.2 Podniky podle sektorů a hospodářských odvětví	83
6.3 Podniky podle velikosti	84
6.4 Podniky podle typu výroby	85

26.3.6	Organizační složka státu (bývalé rozpočtové organizace)	427
26.3.7	Organizační složka kraje, obce	427
26.3.8	Příspěvkové organizace	427
26.4	Financování nevládních neziskových organizací v ČR	427
26.4.1	Členské příspěvky	428
26.4.2	Veřejné rozpočty	428
26.4.3	Nadace a nadační fondy	429
26.4.4	Firemní dárcovství, firemní nadace a firemní nadační fondy	429
26.4.5	Individuální dárcovství	429
26.4.6	Loterie a sázkové hry	429
26.4.7	Doplňková hospodářská činnost	430
	Shrnutí	431
	Klíčová slova	431
	Otázky	431
	Literatura	431
27.	Aplikace PC v práci ekonoma podniku	433
27.1	Programové vybavení (software)	433
27.2	Programové prostředky pro komunikaci	434
27.2.1	Internet	434
27.2.2	Prostředky pro práci s WWW stránkami na Internetu	434
27.2.3	Intranet	435
27.2.4	Elektronická pošta	436
27.2.5	Elektronické konference	436
27.2.6	Diskusní skupiny	437
27.2.7	Videokonference, Internet Relay Chat	437
27.3	Obecné aplikační programy	437
27.3.1	Textový editor	437
27.3.2	Tabulkový procesor	438
27.3.3	Databázový systém	438
27.3.4	Prezentační grafika	438
27.4	Účelové aplikační programy z ekonomiky podniku	439
27.4.1	Databáze o firmách	439
27.4.2	Údaje o ekonomických subjektech na Internetu	442
	Shrnutí	442
	Klíčová slova	443
	Otázky	443
	Literatura	443
	Stručný výkladový slovník	445
	Rejstřík	493

6.5 Sdružení podniků	86
Shrnutí	90
Klíčová slova	91
Otázky	91
Literatura	91
7. Život podniku	93
7.1 Založení podniku	97
7.2 Růst podniku a jeho stabilizace	104
7.3 Krize a sanace	107
7.4 Zánik podniku	111
7.4.1 Zrušení a zánik	111
7.4.2 Likvidace společnosti	113
7.4.3 Konkurz	114
Shrnutí	123
Klíčová slova	124
Otázky	124
Literatura	124
Internetové prameny	126

Oddíl B – Výstavba podniku

8. Majetková a kapitálová výstavba podniku	129
8.1 Majetek podniku a jeho finanční krytí, rozvaha podniku	129
8.2 Majetková struktura podniku	131
8.2.1 Dlouhodobý majetek	131
8.2.2 Oběžný majetek	132
8.3 Kapitálová struktura podniku	134
8.3.1 Vlastní kapitál – základ podnikání	135
8.3.2 Cizí kapitál – další zdroj financování podniku	136
8.4 Oceňování majetku a podniku	142
8.4.1 Oceňování hmotného a nehmotného dlouhodobého majetku	142
8.4.2 Oceňování dlouhodobého finančního majetku	144
8.4.3 Oceňování oběžného majetku	144
8.4.4 Oceňování cizího a vlastního kapitálu	144
8.4.5 Oceňování podniku	145
Shrnutí	146
Klíčová slova	147
Otázky	147
Příklady k řešení	147
Literatura	148

9. Organizace podniku	149
9.1 Proč je potřeba organizovat	149
9.2 Jak se postupuje při tvorbě organizační struktury	151
9.2.1 Vznik organizačních jednotek	151
9.2.2 Vztahy organizačních jednotek	153
9.3 Co je výsledkem organizování	157
9.4 Ovlivňují organizaci právní předpisy?	162
Shrnutí	162
Klíčová slova	163
Otázky	163
Literatura	163

Oddíl C – Činnosti podniku a jejich řízení

10. Podnikové řízení	167
10.1 Obsah řízení, jeho fáze a nositelé	167
10.2 Strategické řízení	168
10.2.1 Strategická analýza	170
10.2.2 Formulace strategie	171
10.2.3 Implementace strategie	171
10.2.4 Strategická kontrola	171
10.3 Taktické a operativní řízení	172
10.4 Podnikové plánování, funkční struktura plánování podniku	173
10.4.1 Plánování marketingu	174
10.4.2 Plánování výroby	174
10.4.3 Plánování nákupu	174
10.4.4 Plánování výzkumu a vývoje	175
10.4.5 Plánování obnovy a údržby hmotného investičního majetku	175
10.4.6 Plánování lidských zdrojů	175
10.4.7 Finanční plánování	176
10.5 Podnikatelský plán (business plan)	176
Shrnutí	178
Klíčová slova	179
Otázky	179
Literatura	179
11. Výrobní činnost podniku	180
11.1 Pojetí výrobní činnosti	180
11.2 Plánování výroby	182
11.2.1 Plánování výrobního programu	182
11.2.2 Plánování výrobního procesu	184

11.2.3 Plánování výrobních kapacit	187
11.2.4 Plánování umístění (lokalizace) podniku (závodu)	193
Shrnutí	193
Klíčová slova	194
Otázky	194
Příklady k řešení	194
Literatura	195
12. Nákup	196
12.1 Funkce a úkoly útvaru nákupu	196
12.1.1 Marketingové pojetí nákupu	196
12.1.2 Dominantní zásady nákupního marketingu	197
12.2 Nákupní marketingový mix	198
12.2.1 Informační a komunikační nákupní mix	198
12.2.2 Výrobkový mix a mix služeb	199
12.2.3 Cenový a kontraktační mix	200
12.2.4 Logistický a dodávkový mix	201
12.3 Aktivity marketingového nákupního procesu	201
12.4 Řízení zásob	202
12.5 Nákupní logistika	206
12.6 Strategické řízení nákupu	208
Shrnutí	209
Klíčová slova	210
Otázky	210
Příklad k řešení	210
Literatura	212
13. Odbyt (marketing)	213
13.1 Odbyt a marketing, prodej zboží a služeb	213
13.2 Obchodní (marketingový) plán	215
13.3 Marketingové techniky	219
13.4 Organizace marketingu v podniku	221
Shrnutí	222
Klíčová slova	223
Otázky	223
Příklad k řešení	223
Literatura	223
14. Personální práce	224
14.1 Obsah a cíle personální práce ve firmě	224
14.2 Organizace personální práce	227
14.3 Plánování zaměstnanců	228

14.4	Získávání a výběr zaměstnanců	229
14.5	Hodnocení pracovníků	231
14.6	Firemní vzdělávání	232
14.7	Pracovní podmínky a sociální péče	233
14.8	Mzdový systém podniku	234
14.9	Hodnocení práce	238
14.10	Mzdové formy	238
	Shrnutí	239
	Klíčová slova	240
	Otázky	240
	Příklad k řešení	241
	Literatura	241
15.	Financování podniku	242
15.1	Financování podniku a úkoly finančního managementu	242
15.2	Druhy financování podniku	245
15.3	Běžné (krátkodobé) financování	247
15.3.1	Určení potřebné výše oběžných aktiv	248
15.3.2	Způsoby financování oběžných aktiv	249
15.4	Řízení cash flow	250
15.4.1	Pojem a význam cash flow	251
15.4.2	Zjišťování cash flow	252
15.5	Hodnocení finanční výkonnosti podniku – finanční analýza	253
15.5.1	Význam a informační zdroje	253
15.5.2	Techniky používané ve finanční analýze	253
15.5.3	Hlavní skupiny poměrových ukazatelů	253
15.5.4	Postup finanční analýzy	255
15.5.5	Trendová analýza	256
15.5.6	Systém ukazatelů Du Pont	257
15.5.7	Pyramidová soustava finančních ukazatelů	257
15.5.8	Mezipodnikové srovnávání	257
15.5.9	Ukazatele přidané hodnoty – MVA, EVA	258
15.5.10	Matematicko-statistické metody	258
15.5.11	Finanční plánování	258
	Shrnutí	259
	Klíčová slova	259
	Otázky	260
	Příklady k řešení	260
	Literatura	261
16.	Investiční činnost	262
16.1	Pojem investování a druhy investic	262
16.2	Rozhodování o investicích	263

16.3	Zdroje financování investic	264
16.4	Hodnocení efektivnosti investic	265
16.4.1	Podstata a postup	265
16.4.2	Určení jednorázových nákladů na investici	266
16.4.3	Odhad budoucích výnosů a rizik	266
16.4.4	Určení podnikové diskontní míry (nákladů na kapitál)	266
16.4.5	Výpočet současné hodnoty (aktualizace) očekávaných výnosů ...	267
16.5	Metody hodnocení investic	268
16.6	Metody (ukazatele) hodnocení efektivnosti investic	221
16.6.1	Ukazatel výnosnosti investice	272
16.6.2	Metoda doby splacení	272
16.6.3	Metoda čisté současné hodnoty	272
16.6.4	Metoda vnitřního výnosového procenta	273
16.6.5	Ukazatel EVA v hodnocení investic	275
16.7	Srovnávání investičních variant	276
16.7.1	Výběr ze zaměnitelných vzájemně se vylučujících investičních variant	276
16.7.2	Výběr z investičních možností – stanovení pořadí akcí	277
16.8	Investiční riziko	278
16.9	Portfolio	280
	Shrnutí	281
	Klíčová slova	281
	Otázky	281
	Příklady k řešení	282
	Literatura	282
17.	Podnikové účetnictví	283
17.1	Finanční účetnictví a výkazy účetní závěrky	283
17.2	Manažerské (vnitropodnikové) účetnictví	291
17.3	Kalkulace nákladů	293
17.4	Rozpočetnictví	293
17.5	Podniková statistika a rozbor	295
	Shrnutí	296
	Klíčová slova	296
	Otázky	296
	Literatura	297

Oddíl D – Specifické ekonomiky

18.	Specifika výrobních podniků	301
18.1	Členění výrobních podniků	301

18.2 Průmyslové podniky	303
18.2.1 Průmysl těžební a zpracovatelský	303
18.2.2 Vývoj průmyslu	305
18.2.3 Vnitřní organizace průmyslového podniku a výroby	305
18.3 Energetika	307
18.3.1 Elektrárny	307
18.3.2 Teplárny	308
18.3.3 Plynárny	308
18.4 Vodní hospodářství	309
18.5 Zemědělské a lesnické podniky	310
18.6 Zemědělství	310
18.6.1 Význam zemědělství a jeho zvláštnosti	310
18.6.2 Rostlinná výroba	312
18.6.3 Živočišná výroba	313
18.6.4 Transformace v zemědělství, zemědělská politika vlády a společná zemědělská politika EU	313
18.7 Lesnictví	315
18.8 Stavebnictví	316
Shrnutí	317
Klíčová slova	318
Otázky	318
Literatura	318
19. Bankovní podniky	319
19.1 Banka jako specifický podnik	319
19.1.1 Charakteristika banky a jejích funkcí	319
19.1.2 Rozvaha banky a výkaz zisku a ztrát	321
19.2 Bankovní systém	327
19.2.1 Struktura bankovního systému	327
19.2.2 Struktura českého bankovního systému	328
19.2.3 Vývoj bankovního systému v České republice	329
19.2.4 Bankovní prostředí	330
19.3 Bankovní produkty (obchody)	336
19.3.1 Finančně úvěrové bankovní produkty	336
19.3.2 Depozitní bankovní produkty	337
19.3.3 Bankovní platební produkty	337
19.3.4 Produkty investičního bankovníctví	338
19.4 Základní principy řízení banky	339
Shrnutí	342
Klíčová slova	342
Otázky	343
Literatura	343

20. Podniky infrastruktury	345
20.1 Význam a zvláštnosti podniků infrastruktury	345
20.2 Doprava	347
20.2.1 Železniční doprava	349
20.2.2 Silniční infrastruktura	350
20.2.3 Vodní doprava	351
20.2.4 Letecká doprava	352
20.2.5 Městská hromadná doprava	352
20.3 Pošta	353
20.4 Elektronické komunikace (telekomunikace)	355
Shrnutí	356
Klíčová slova	357
Otázky	357
Literatura	357
21. Obchodní podniky a podniky cestovního ruchu	358
21.1 Obchod a obchodní podniky	359
21.2 Podnikání v oblasti zahraničního obchodu	363
21.3 Podniky cestovního ruchu	365
21.4 Specifika činností v obchodní firmě	366
21.5 Ekonomika obchodních podniků	367
Shrnutí	368
Klíčová slova	369
Otázky	369
Literatura	369
22. Drobné podniky a živnosti	370
22.1 Význam malých a středních podniků	370
22.2 Vymezení malých a středních podniků	373
22.3 Přednosti a nevýhody malých a středních podniků	374
22.4 Podpora malým a středním podnikům	375
22.5 Sdružování podniků v průmyslových oblastech – vytváření podnikatelských sítí a sdružení	378
Shrnutí	378
Klíčová slova	378
Otázky	379
Literatura	379
23. Podniky s mezinárodní účastí	380
23.1 Společné podnikání bez kapitálové spoluúčasti	381
23.2 Společné podnikání s kapitálovou spoluúčastí	382
23.3 Joint ventures (podniky se zahraniční majetkovou účastí)	385
23.4 Evropské společnosti	390

23.5 Nadnárodní podniky	392
Shrnutí	394
Klíčová slova	395
Otázky	395
Literatura	395
24. Ekonomika, management a podnikání ve zdravotnictví	396
24.1 Charakteristika zdravotnických služeb a jejich specifík	396
24.2 Ekonomické řízení zdravotnických zařízení	400
24.3 Management zdravotnických zařízení	403
24.4 Podnikání zdravotnických zařízení	405
Shrnutí	406
Klíčová slova	406
Otázky	406
Příklad k řešení	406
Literatura	407
25. Ekonomika sportu	408
25.1 Pojem sport	408
25.2 Institucionální klasifikace sportu	408
25.3 Institucionální rámec sportu	410
25.4 Makroekonomický model toku statků a finančních toků ve sportu pro ČR	411
25.5 Podíl sportu na společenském produktu a spotřebitelských výdajích	415
25.6 Vícezdrojové financování sportu, tvorba peněžního fondu	416
25.7 Specifika ekonomiky českého sportovního klubu a základní právní rámec	418
Shrnutí	419
Klíčová slova	419
Otázky	420
Literatura	420
26. Ekonomika neziskových organizací	421
26.1 Společenský význam neziskových organizací	421
26.2 Neziskové organizace v hospodářství ČR	424
26.2.1 Podíl na HDP	424
26.2.2 Podíl nevládních neziskových organizací na zaměstnanosti	425
26.3 Základní formy nevládních neziskových organizací v ČR	425
26.3.1 Nadace	425
26.3.2 Nadační fond	425
26.3.3 Obecně prospěšná společnost	426
26.3.4 Občanská sdružení	426
26.3.5 Účelová zařízení církví	426